

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет імені Михайла Драгоманова

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
Декан педагогічного факультету
Олександр Олександрович
ПЕДАГОГІЧНИЙ
ФАКУЛЬТЕТ
« 31 » березня 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(вибіркової)

Музейна педагогіка

освітньо-професійної програми «Педагогіка дозвілля»
галузі знань: 01 Освіта / Педагогіка
спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

шифр за навчальним планом ВВ2.6

Київ 2023

Робоча програма розроблена на підставі навчальної програми «Музейна педагогіка», затвердженої на засіданні Вченої ради педагогічного факультету УДУ імені Михайла Драгоманова «31» «серпня» 2023р., протокол № 1.

Розробник програми:

Вознюк О.В. – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри педагогіки педагогічного факультету Українського державного університету імені Михайла Драгоманова.

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки
«25» серпня 2023 р., протокол № 1

Завідувач кафедри

доктор пед наук, проф.. С.А. Кушнірук

I. Опис навчальної дисципліни
Шифр дисципліни ВВ2.6

Загальні характеристики навчальної дисципліни	Навчальне навантаження з навчальної дисципліни		Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка	Кількість кредитів – 3		Методи навчання: словесні – лекції, семінари, бесіди, дискусії; наочні – спостереження, ілюстрація, демонстрація; практичні – моделювання ситуацій, вирішення проблемних завдань, педагогічних ситуацій.
Спеціальність 011 Освітні, педагогічні науки	Загальна кількість годин -90		
	<i>Денна</i>	<i>Заочна</i>	
Освітній ступінь Бакалавр	Лекції:		
	18	6	
	Семінарські (практичні) заняття:		
Вибіркова	8/4	4/2	
	Лабораторні заняття:		
Рік вивчення освітнього компоненту за навчальним планом 3			
Семестр 5	Самостійна робота:		
0Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: 2 - самостійна робота 3	60	78	
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:		
Мова навчання – українська	30/60	12/78	Форми поточного контролю - тести, модульні контрольні роботи Форма підсумкового контролю – залік

Предмет вивчення навчальної дисципліни. Предметом вивчення навчальної дисципліни є культурно-освітні аспекти музейної комунікації, закономірності, форми, методи, прийоми педагогічної взаємодії в умовах музейного середовища.

Міждисциплінарні зв'язки викладання дисципліни узгоджено з вивченням педагогіки, історії, історії педагогіки, дозвіллезнавства, методології та теорії культурно-освітньої дозвіллевої діяльності, засвоєння творчого досвіду педагогів-новаторів та спеціальних методик, проходженням педагогічної практики на основі міжпредметних зв'язків.

Мета дисципліни: створення умов для формування у студентів компетентностей, необхідних для забезпечення ефективної педагогічно-дозвіллевої діяльності в умовах музейного простору; мотивація студентів до професійної діяльності; виховання у студентів прагнення набуття нових знань та самовдосконалення; залучення студентів до інноваційної педагогічної діяльності; сприяння формуванню у студентів практичних умінь та навичок щодо розширення освітнього простору; розвиток професійного мислення, професійних умінь та навичок для ефективної педагогічної та культурно-дозвіллевої діяльності.

Завдання дисципліни: - формування професійних компетентностей майбутніх педагогів-організаторів культурно-освітньої діяльності та рекреації, що включають сутність і специфіку педагогіки дозвілля; - формування вміння використовувати засоби музейної педагогіки в умовах неформальної освіти, дозвіллевих заходів, що передбачає опанування тематичним матеріалом музеїв культурологічного, мистецтвознавчого спрямування; - ознайомлення з методами роботи музеїв з різними категоріями населення, з мистецько-просвітницькими заходами, організованими з метою розвитку ціннісних орієнтирів; - формування національно свідомої світоглядної позиції молоді, дорослих; - стимулювання у студентів творчого потенціалу, здатності до самоорганізації, самовдосконалення, самоосвіти.

II. Основні програмні результати навчання та компетентності, які вони формують:

№ з/п	Результати навчання	Компетентності
		ІК: Здатність до розв'язання професійно-педагогічних завдань, проблем у галузі педагогічно-дозвіллевої діяльності та рекреації, що передбачає застосування відповідних контекстних технологій, адаптованих теорій та педагогічних методів, характеризується невизначеністю умов і вимог.
1.	ПРН2.Знати психолого-педагогічні особливості навчання, виховання та розвитку різних вікових груп населення у сфері культурно-освітнього дозвілля	ЗК 3. Здатність використовувати управлінські технології, адекватні цілям соціально-культурної діяльності, техніку міжособистісної взаємодії з людьми різних вікових категорій
2.	ПРН3. Уміти конструктивно розв'язувати професійні проблемні завдання здійснювати суб'єкт-суб'єктну, педагогічно доцільну, партнерську взаємодію на основі загальнолюдських цінностей, етики та моралі	ФК 6. Здатність організувати соціально-культурну, педагогічно-розвивальну діяльність усіх вікових груп населення
3.	ПРН5. Уміти застосовувати інноваційні методи та креативні освітні технології в процесі проведення комплексних педагогічно-рекреаційних заходів на основі полікультурного підходу, принципу солідарності поколінь.	ФК 7. Здатність демонструвати педагогічні, виконавські, інтерпретаційні та артистичні вміння.

III. Тематичний план освітнього компоненту

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 3 кредити ЄКТС 90 год.

№ з/п	Назви модулів і тем	Кількість годин (денна форма)					Кількість годин (заочна форма)				
		Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС	Аудиторні	Лекції	Практичні	Лабораторні	СРС
1.1	Тема 1. Предмет, мета та завдання музейної педагогіки. Функції музейної педагогіки. Музейна педагогіка в системі наук. Принципи музейної комунікації.	4	2	2		8	2	2	-	-	10
1.2	Тема 2. Історія становлення музейної педагогіки як науки. Особливості взаємодії музею та закладів освіти в к. XIX – на поч. XX ст. Формування музейно-освітньої традиції. Розвиток музейно-педагогічної думки у Німеччині. Теоретичні погляди та	4	2	2		8	-	-	-	-	10

	педагогічна діяльність А. Ліхтварка. Музейно-педагогічна концепція Г. Кершенштейнера. Розробка проблем освітньої діяльності музеїв у США.										
1.3	Тема 3. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні. Історичні моделі культурно-освітньої діяльності вітчизняних музеїв. Етапи розвитку музейної справи в Україні. Перші українські музеї.	4	2	2		8	2	-	2	-	12
1.4.	Тема 4. Музей українських старожитностей імені В.Тарновського Чернігівського губернського земства (нині Чернігівський історичний музей імені В.Тарновського). Історія, перспективи розвитку.	4	2	2		2			2		
2.1	Тема 1. Структурні компоненти музейно-педагогічного процесу. Категорії виховання, розвиток, педагогічні умови, закономірності, принципи навчання й виховання в умовах музейного середовища. Суттєві ознаки поняття музейний освітній простір, музейно-педагогічні програми.	3	2	1		8	2	2	-	-	12
2.2	Тема 2. Педагогічна взаємодія у музейному просторі. Зміст культурно-освітньої діяльності музею. Рівні освоєння музейної інформації: інформування, навчання, розвиток творчих можливостей, спілкування. Базові форми культурно-освітньої діяльності. Академічна і неформальна освіта у просторі музею. Музей і соціум: концепція культурно-освітньої діяльності сучасного музею. Музей і школа: специфіка двох соціокультурних інституцій.	3	2	1		8	2	2	-	-	12
2.3	Тема 3. Базові форми культурно-освітньої діяльності музею. Характеристика та класифікація базових форм культурно-освітньої діяльності музею. Навчальна екскурсія як форма культурно-освітньої діяльності музею. Класифікація навчальних екскурсій. Методичні основи підготовки та проведення навчальної екскурсії.	3	2	1		8	-	-	-	-	12

	Педагогічні вимоги щодо проведення навчальних занять у музеї. Роль педагога у проведенні музейних занять.										
2.4	Тема 4. Психолого-педагогічні особливості учнівської аудиторії. Характеристика програм з історії. Соціально-психологічні особливості студентської аудиторії. Напрями роботи зі студентами в музейному просторі.	3	2			2					
2.5	Тема 5. Урок в музеї – сучасний підхід до навчання історії та суспільних дисциплін. Музейний урок: мета, завдання, структурні компоненти. Етапи підготовки та специфіка проведення музейного уроку.	3	2	1		8	2	-	2	-	12
Разом :		30	18	12		60	12	6	6	-	78

IV. Зміст навчальної дисципліни

№	Назва модулів та їх зміст	К-сть годин			
		Всього		В т.ч. лекцій	
		денна	заочна	денна	заочна
I	<p>Модуль I. Історія і сучасність розвитку музейної педагогіки</p> <p>Структурні компоненти музейно-педагогічного процесу. Категорії виховання, розвиток, педагогічні умови, закономірності, принципи навчання й виховання в умовах музейного середовища. Педагогічна взаємодія у музейному просторі. Зміст культурно-освітньої діяльності музею. Рівні освоєння музейної інформації: інформування, навчання, розвиток творчих можливостей, спілкування. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні. Історичні моделі культурно-освітньої діяльності вітчизняних музеїв. Етапи розвитку музейної справи в Україні. Перші українські музеї.</p> <p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> Бойко-Гагарін А. Музейний маркетинг: методичний посібник. Київ: НАКККиМ, 2016. 156 с. Караманов О. В. Педагогічна діяльність музеїв в сучасному освітньому просторі України, монографія / Львів.нац. універ. ім. І. 	42	38	8	2

	<p>Франка. Львів : Видавництво «Сполом», 2020. 451с.</p> <p>3. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників II Всеукраїнської науково- практичної конференції, м. Київ, 26 листопада 2020 р. / за наук. ред. С. О. Довгого. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2020. 310 с.</p> <p>4. Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали П'ятої науково- практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) Національний Києво-Печерський історико- культурний заповідник. Київ, 2017. 132 с</p> <p>5. Удовиченко І. В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. Київ : Лотос, Національний музей історії України, 2017.</p> <p>Модуль II. Педагогічна взаємодія в умовах музейного простору</p> <p>Структурні компоненти музейно- педагогічного процесу. Категорії виховання, розвиток, педагогічні умови, закономірності, принципи навчання й виховання в умовах музейного середовища.</p> <p>Педагогічна взаємодія у музейному просторі. Зміст культурно-освітньої діяльності музею. Рівні освоєння музейної інформації: інформування, навчання, розвиток творчих можливостей, спілкування.</p> <p>Базові форми культурно-освітньої діяльності музею. Характеристика та класифікація базових форм культурно- освітньої діяльності музею. Навчальна екскурсія як форма культурно-освітньої діяльності музею. Класифікація навчальних екскурсій. Методичні основи підготовки та проведення навчальної екскурсії.</p> <p>Урок в музеї – сучасний підхід до навчання історії та суспільних дисциплін. Музейний урок: мета, завдання, структурні компоненти. Етапи підготовки та специфіка проведення музейного уроку.</p>	48	52	10	4
--	--	----	----	----	---

	<p><i>Рекомендовані інформаційні джерела:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бабкова А. Проектна діяльність крізь призму Soft Skills у музейно-освітньому просторі. Музейна педагогіка — проблеми, сьогодення, перспективи : матеріали Восьмої науково-практичної конференції (1–2 жовтня 20 р.). Київ : ТОВ «КАПІТАЛДРУК», 2020. 106 с. 2. Маньковська Р. Музейна педагогіка: інноваційна технологія інтелектуального розвитку. Краєзнавство. Київ : ПП «ПФ «Фоліант», 2019. №3. С. 238–252 3. Музейна справа у закладах освіти. Методичні рекомендації / укладач О. М. Вагеннік. Запоріжжя, 2020. 76 с. 4. Посохов С. Музей закладу вищої освіти в контексті позашкільної освіти : актуальні завдання. Наукові записки кафедри педагогіки. 2019. №1(45). С. 47–58 5. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпухіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с. 				
--	--	--	--	--	--

4.2. **Плани семінарських, практичних, лабораторних занять (денна)**

Семінарські:

Тема 1. Предмет, мета та завдання музейної педагогіки (2 год.) - об'єкт, предмет, мета музейної педагогіки як науки; - функції музейної педагогіки; - музейна педагогіка в системі наук; -принципи музейної комунікації.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Караманов О., Сурмач О., Шукалович А. Музейна педагогіка в системі підготовки бакалаврів: можливості педагогічного коледжу. Український педагогічний журнал. 2020. № 1. С. 101–107.
2. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 26 листопада 2020 р. / за наук. ред. С. О. Довгого. Київ : Національний центр «Мала академія наук

України», 2020. 310 с.

3. Прожога В. М. Музейна педагогіка: залучення молоді до вивчення та збереження історичної спадщини. Педагогічна майстерня. 2018. № 2. С.23–27.

Тема 2. Історія становлення музейної педагогіки як науки (2 год.) - особливості взаємодії музею та закладів освіти в к. ХІХ – на поч. ХХ ст; - формування музейно-освітньої традиції у Російській імперії; - розвиток музейно-педагогічної думки у Німеччині; - теоретичні погляди та педагогічна діяльність А. Ліхтварка; - музейно-педагогічна концепція Г. Кершенштейнера; - розробка проблем освітньої діяльності музеїв у США.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали П'ятої науково-практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ, 2017. 132
2. Караманов О.В. Музей – школа – університет. Освіта та педагогічна наука. 2013. № 4 (159). С. 44 – 49.
3. Удовиченко І. В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. Київ : Лотос, Національний музей історії України, 2017. 72 с.

Тема 3. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні (2 год.) - історичні моделі культурно-освітньої діяльності вітчизняних музеїв; - етапи розвитку музейної справи в Україні; - перші українські музеї; - музей українських старожитностей імені В.Тарновського Чернігівського губернського земства (нині Чернігівський історичний музей імені В.Тарновського).

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Барецька О. Музейна педагогіка: теоретичні засади створення технології. Завуч. 2017. № 14. с. 9–14.
2. Квас О. Музейна педагогіка як інструмент розширення освітнього простору. Молодь і ринок. 2019. № 5(172). С. 12–16.
3. Положення про музеї при дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України // Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 № 1195.

Тема 4. Теоретико-методологічні аспекти музейної педагогіки (2 год.) - музеєзнавчий контекст музейної педагогіки (музеєзнавство, фонди музею, музейна експозиція, класифікація музеїв, напрямки діяльності музеїв); - суттєві ознаки поняття музей, музейна комунікація, музейна культура у музейній педагогіці; - музейний предмет: міждисциплінарні аспекти застосування у взаємодії з відвідувачами;- специфіка педагогічних категорій (педагогічна взаємодія, інтерактивні технології, освітня діяльність, освітній процес, формування особистості) в просторі музею.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Музейна справа у закладах освіти. Методичні рекомендації / укладач О. М. Вагеннік. Запоріжжя, 2020. 76 с.
2. Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали П'ятої науково-практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ, 2017. 132
3. Філіпчук Н.О. Музейна педагогіка в оптимізації культурно-освітнього процесу. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2017. Вип. 2. С. 256–265. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2017_2_32

Практичні:

Тема 1. Педагогічна взаємодія у музейному просторі (2 год.) - зміст культурно-освітньої діяльності музею; - рівні освоєння музейної інформації: інформування, навчання, розвиток творчих можливостей,

Спілкування; - базові форми культурно-освітньої діяльності; - академічна і неформальна освіта у просторі музею; - музей і соціум: концепція культурно-освітньої діяльності сучасного

музею; - музей і школа: специфіка двох соціокультурних інституцій.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Барецька О. Музейна педагогіка: теоретичні засади створення технології. Завуч. 2017. № 14. с. 9–14.
2. Квас О. Музейна педагогіка як інструмент розширення освітнього простору. Молодь і ринок. 2019. № 5(172). С. 12–16.
3. Положення про музеї при дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України // Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 № 1195.

Тема 2. Урок в музеї – сучасний підхід до навчання історії та суспільних дисциплін (2 год.) - музейний урок: мета, завдання, структурні компоненти; - етапи підготовки та специфіка проведення музейного уроку; - психолого-педагогічні особливості учнівської аудиторії. Характеристика програм з історії; - соціально-психологічні особливості студентської аудиторії. Напрями роботи зі студентами в музейному просторі.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Гайда Л. А. Музейна педагогіка як навчальна дисципліна // Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали Четвертої науково-практичної конференції (27–28 вересня 2016 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. К., 2016. С. 35-38.
2. Камінська В. В. Шляхи розвитку загальнокультурної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти: методична розробка. Луцьк: ВІППО, 2018. 84 с.
3. Норріс Л., Тісдейл Р. Креативність у музейній практиці / пер. з англійської А. Коструби, Г. Кузьо, О. Омельчук, Є. Червоного. Київ: Видавець Чередниченко А.М., 2017. 192 с.

Плани семінарських, практичних, лабораторних занять (заочна)

Семінарські:

Тема 1. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні (2 год.) - історичні моделі культурно-освітньої діяльності вітчизняних музеїв; - етапи розвитку музейної справи в Україні; - перші українські музеї; - музей українських старожитностей імені В.Тарновського Чернігівського губернського земства (нині Чернігівський історичний музей імені В.Тарновського).

Рекомендовані інформаційні джерела

4. Барецька О. Музейна педагогіка: теоретичні засади створення технології. Завуч. 2017. № 14. с. 9–14.
5. Квас О. Музейна педагогіка як інструмент розширення освітнього простору. Молодь і ринок. 2019. № 5(172). С. 12–16.
6. Положення про музеї при дошкільних, загальноосвітніх, позашкільних та професійно-технічних навчальних закладах, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України // Наказ Міністерства освіти і науки України від 22.10.2014 № 1195.

Тема 2. Шкільний музей як засіб виховання учнів (2 год.) - організація й напрямки діяльності шкільного музею; специфічні риси і завдання музею при закладі загальної середньої освіти; - педагогічні умови взаємодії школи і музею.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Квас О. Музейна педагогіка як інструмент розширення освітнього простору. Молодь і ринок. 2019. № 5(172). С. 12–16.
2. Нова українська школа: поради для вчителя / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
3. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут

обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.

Практичні:

Тема 1. Базові форми культурно-освітньої діяльності музею (2 год.)- характеристика та класифікація базових форм культурно-освітньої діяльності музею; - навчальна екскурсія як форма культурно-освітньої діяльності музею. Класифікація навчальних екскурсій; - методичні основи підготовки та проведення навчальної екскурсії; - педагогічні вимоги щодо проведення навчальних занять у музеї. Роль педагога у проведенні музейних занять.

Рекомендовані інформаційні джерела

1. Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали П'ятої науково-практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ, 2017. 132
2. Караманов О.В. Музей – школа – університет. Освіта та педагогічна наука. 2013. № 4 (159). С. 44 – 49.
3. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпучіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.

4.3. Організація самостійної роботи студентів.

Завдання для самостійної роботи (денна форма)	
Тема (на вибір студентів)	Форма звітності
<i>Змістовий модуль I.</i>	
Нові підходи та методи в музейній педагогіці.	Презентація
Форми сучасної музейної комунікації.	Есе
Наукова освіта та музейні простори.	аналіз публікацій
Музейна педагогіка в позашкільній освіті.	презентація/доклад
<i>Змістовий модуль II.</i>	
Музеї та виклики пандемії COVID-19.	Доповідь
Віртуальні музеї: зарубіжний та вітчизняний досвід.	Презентація
Майбутнє музеїв: розвиток і трансформація.	Презентація
Музейна педагогіка як засіб патріотичного виховання.	Доповідь

Завдання для самостійної роботи (заочна форма)	
Тема (на вибір студентів)	Форма звітності
<i>Змістовий модуль I.</i>	
Нові підходи та методи в музейній педагогіці.	реферат-огляд
Форми сучасної музейної комунікації.	Есе

Наукова освіта та музейні простори.	аналіз публікацій
Музейна педагогіка в позашкільній освіті.	презентація/доклад
<i>Змістовий модуль II.</i>	
Музеї та виклики пандемії COVID-19.	Доповідь
Віртуальні музеї: зарубіжний та вітчизняний досвід	Презентація
Майбутнє музеїв: розвиток і трансформація.	Реферат
Музейна педагогіка як засіб патріотичного виховання.	Доповідь

V. Контроль якості знань студентів

5.1. *Форми і методи поточного контролю.*

Поточний контроль здійснюється упродовж семестру під час проведення лекційних, семінарських, практичних занять і виконання самостійної роботи. Він оцінюється сумою набраних балів за всіма темами (100 балів – максимальний бал).

Формами поточного контролю вивчення дисципліни «Музейна педагогіка» є: виконання практичних і тестових завдань; підготовка презентацій, докладів; виступи на семінарських заняттях, опитування, виконання самостійних завдань.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів у поточному контролі застосовуються такі методи:

- методи усного контролю: аналіз публікації; аналіз джерел; індивідуальне та фронтальне опитування; співбесіди;
- методи письмового контролю: написання рефератів-оглядів, конспектів, есе; заповнення кластерів, таблиць; тестування;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, контролювати рівень засвоєння навчального матеріалу, знаходити допущені помилки, неточності, аналізувати, вчасно ліквідувати виявлені прогалини.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100 бальною шкалою. Підсумкова оцінка розраховується як сума балів поточного контролю роботи студента упродовж семестру і заліку.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів у підсумковому контролі застосовуються такі методи:

- методи письмового контролю: письмовий екзамен;
- методи самоконтролю: уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

5.2. *Форми і методи підсумкового контролю*

Формою підсумкового контролю успішності навчання є залік.

5.3. *Критерії оцінювання знань студентів*

<i>ECTS</i>	<i>За шкалою модульно-рейтингової оцінки в межах навчального закладу</i>	<i>За національною шкалою та шкалою навчального закладу</i>
<i>A</i>	<i>90-100</i>	<i>Відмінно</i>
<i>B</i>	<i>80-89</i>	<i>Дуже добре</i>
<i>C</i>	<i>70-79</i>	<i>Добре</i>
<i>D</i>	<i>65-69</i>	<i>Задовільно</i>

<i>E</i>	60-64	<i>Достатньо</i> <i>Незадовільно з можливістю повторного складання</i> <i>Незадовільно з обов'язковим повторним курсом</i>
<i>FX</i>	35-59	
<i>F</i>	1-34	

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль									Підсумковий контроль	Сума
Змістовний модуль I.				Змістовний модуль II.						
T.1.1. Сем. 5 б.	T.1.2 Пр. 5б.	T.1.3 Пр. 5б.	T.1.4 Сем. 5б	T.2.1 Сем. 5б.	T.2.2 Сем. 5б.	T.2.3 Пр. 4б.	T.2.4 Пр. 3б.	T. 2.5. Пр. 3б.	20б.	100б.
Самостійна робота – 10б.				Самостійна робота – 10б.						
Модульний тест – 10б.				Модульний тест – 10б.						
40б				40б.						

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного контролю

№з/п	Вид діяльності	Коефіцієнт (вартість виду)	Кількість робіт	Сума балів	
1.	Семінарські заняття	5 бали	4	20	
2.	Практичні заняття	10 бали	2	20	
3.	Самостійна робота	10 балів	2	20	
4.	Модульний тест	10 балів	2	20	
5.	Підсумковий рейтинговий бал (залік)				20

VI. Навчально-методична карта дисципліни.

Тижд.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	XIII	XIV	XV	XVI	XVII	XVIII	XIX
Модулі	Модуль I Історія і сучасність розвитку музейної педагогіки											Модуль II Педагогічна взаємодія в умовах музейного простору							
Лекції	Л. 1. Предмет, мета та завдання музейної педагогіки.		Л. 2. Історія становлення музейної педагогіки як		Л.3. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні.			Л.4 Музей українських старожитностей. Історія, перспективи розвитку.			Л.5. Структурні компоненти музейно-педагогічного процесу.		Л.6. Педагогічна взаємодія у музейному просторі	Л.7. Базові форми культурно-освітньої діяльності музею		Л.8. Соціально-психологічні особливості студентської аудиторії. Напрями роботи зі студентами в музейному просторі.		Л.9. Урок в музеї – сучасний підхід до навчання історії та суспільних дисциплін.	
Семінари	С.1. Предмет, мета та завдання музейної педагогіки 5б.			С.2. Історія становлення музейної педагогіки як науки 5б.					С.3. Сучасні перспективи розвитку музейно-педагогічного підходу в Україні 5б.			С.4. Теоретико-методологічні аспекти музейної педагогіки 5б.							
Практичні	П.1. Педагогічна взаємодія у музейному просторі 10б.											П.2. Урок в музеї – сучасний підхід до навчання історії та суспільних дисциплін 10б.							
Сам. робота	САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 1. Нові підходи та методи в музейній педагогіці. Форми сучасної музейної комунікації. Наукова освіта та музейні простори. 10б.											САМОСТІЙНА РОБОТА МОДУЛЬ 2. Віртуальні музеї: зарубіжний та вітчизняний досвід. Майбутнє музеїв: розвиток і трансформація. Музейна педагогіка як засіб патріотичного виховання. 10б.							
Види контролю	МОДУЛЬНИЙ ТЕСТ 1 10б. 10б.											МОДУЛЬНИЙ ТЕСТ 2 10б. 10б.							
Форма підсумкового контролю залік 20б.																			

VII. Основні й допоміжні джерела для вивчення курсу

Основні:

1. Бабкова А. Оновлення музейної справи у закладах освіти Подільського району м. Києва. Музейна педагогіка — проблеми, сьогодення, перспективи : матеріали Шостої науково-практичної конференції (26–27 вересня 2018 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ : Талком, 2018. 124 с.
2. Бабкова А. Проектна діяльність крізь призму Soft Skills у музейно-освітньому просторі. Музейна педагогіка — проблеми, сьогодення, перспективи : матеріали Восьмої науково-практичної конференції (1–2 жовтня 20 р.). Київ : ТОВ «КАПТАЛДРУК», 2020. 106 с., іл.С.10–17
3. Барецька О. Музейна педагогіка: теоретичні засади створення технології. Завуч. 2017. № 14. с. 9–14.
4. Бондарець О.В. Освітні моделі музею та специфіка освітньої діяльності на сучасному етапі. МАГІСТЕРІУМ. 2018. Випуск 71. Культурологія. 5UPRL: <http://ekmailr.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15122/> II Всеукраїнська науково-практична конференція 299 [Bondarets_Osvitni_modeli.pdf?sequence=1&isAllowed=y](http://ekmailr.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/15122/)
5. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» [http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145 - 19](http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19)];
6. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/463-20#Text>
7. Гайда Л. А. Музейна педагогіка як навчальна дисципліна // Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали Четвертої науково-практичної конференції (27–28 вересня 2016 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. К., 2016. С. 35-38.
8. Камінська В. В. Шляхи розвитку загальнокультурної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти: методична розробка. Луцьк: ВІППО, 2018. 84 с.
9. Караманов О., Сурмач О., Шукалович А. Музейна педагогіка в системі підготовки бакалаврів: можливості педагогічного коледжу. Український педагогічний журнал. 2020. № 1. С. 101–107.
10. Караманов О. В. Педагогічна діяльність музеїв в сучасному освітньому просторі України, монографія / Львів.нац. універ. ім. І. Франка. Львів : Видавництво «Сполом», 2020. 451с.
11. Квас О. Музейна педагогіка як інструмент розширення освітнього простору. Молодь і ринок. 2019. № 5(172). С. 12–16.
12. Маньковська Р. Музейна педагогіка: інноваційна технологія інтелектуального розвитку. Краєзнавство. Київ : ПП «ПФ «Фоліант», 2019. №3. С. 238–252.
13. Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали П'ятої науково-практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ, 2017. 132 с.
14. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників II Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 26 листопада 2020 р. / за наук. ред. С. О. Довгого. Київ : Національний центр «Мала академія наук України», 2020. 310 с.
15. Музей про Другу світову війну. Методичні рекомендації з оформлення тематичних експозицій музеїв військово-історичного профілю / упорядник

- С. О. Ільчишин. Київ, 2017. 20 с.
16. Музейна справа у закладах освіти. Методичні рекомендації / укладач О. М. Вагеннік. Запоріжжя, 2020. 76 с.
  17. Музей — платформа суспільного діалогу: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції до 125 річниці Львівського історичного музею, Львів, 5 жовт. 2018 р. / Львівський історичний музей. Львів: Вид-во «Коло», 2018. 400 с.
  18. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / під заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
  19. Норріс Л., Тісдейл Р. Креативність у музейній практиці / пер. з англійської А. Коструби, Г. Кузьо, О. Омельчук, Є. Червоного. Київ: Видавець Чередниченко А.М., 2017. 192 с.
  20. Павленко А. І. Фактори становлення сучасної методології педагогіки. Наукові записки / ред. кол. : В. Ф. Черкасов, В. В. Радул, Н. С. Савченко та ін. Випуск 173. Ч. 2. Серія педагогічні науки. Кропивницький: РВВ ЦДПУ ім. В. Винниченка, 2018. С.150–155
  21. Посохов С. Музей закладу вищої освіти в контексті позашкільної освіти : актуальні завдання. Наукові записки кафедри педагогіки. 2019. №1(45). С. 47–58
  22. Прожога В. М. Музейна педагогіка: залучення молоді до вивчення та збереження історичної спадщини. Педагогічна майстерня. 2018. № 2. С.23–27.
  23. Салата О.О. Основи музеєзнавства: навчально-методичний посібник. Вінниця: ТОВ «Нілан-ЛТД», 2015. 164 с.
  24. Стрижак О. Є. Шкільні віртуальні музеї — платформа історико-культурної наукової освіти. Музейна педагогіка — проблеми, сьогодення, перспективи : матеріали П'ятої науково-практичної конференції (28–29 вересня 2017 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. Київ, 2017. С.95–97.
  25. II Світова війна і Україна. Новий концептуальний аналіз. Спроба тлумачення та переосмислення основних подій, спростування радянських ідеологічних перекося / упорядник С. О. Ільчишин. Київ, 2017. 24 с.
  26. Удовиченко І. В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. Київ : Лотос, Національний музей історії України, 2017. 72 с.
  27. Удовиченко І. Культурний хаб — концепція музейного ренесансу. Музейна педагогіка — проблеми, сьогодення, перспективи : матеріали Восьмої науково-практичної конференції (1–2 жовтня 2020 р.) / НКП ІКЗ. Київ : ТОВ «Капіталдрук», 2020. С.97–99.
  28. Удовиченко І. Принципи музейної педагогіки в період переосмислення ролі музею в суспільстві. Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 листопада 2019 р. м. Київ—Біла Церква: Видавництво «Авторитет» ФОП Курбанова Ю. В., 2019. С. 99–102.
  29. Упровадження STEM-освіти в умовах інтеграції формальної і неформальної освіти обдарованих учнів: методичні рекомендації / Н. І. Поліхун, К. Г. Постова, І. А. Сліпухіна, Г. В. Онопченко, О. В. Онопченко. Київ : Інститут обдарованої дитини НАПН України, 2019. 80 с.
  30. Філіпчук Н.О. Музейна педагогіка в оптимізації культурно-освітнього процесу. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2017. Вип. 2. С. 256–265. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/domtp_2017_2_32
  31. Яценко В. Методика проведення екскурсії до музею води як центру популяризації наукових знань в гімназії та ліцеї (з досвіду організації). Музейна педагогіка в науковій освіті : збірник тез та доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції, 28 листопада 2019р., м. Київ. Київ — Біла Церква: Видавництво «Авторитет» ФОП Курбанова Ю. В., 2019. С. 182–188

Допоміжні:

1. Аліксічук О. Музейна педагогіка як засіб опанування школярами курсу «Мистецтво». Педагогічний вісник Поділля №4. 2021. С.12-15.
2. Грищенко Ю. В. Популяризація спадщини видатних українських педагогів-музикантів засобами музейної педагогіки // Музейна педагогіка – проблеми, сьогодення, перспективи. Матеріали Четвертої науково-практичної конференції (27–28 вересня 2016 р.) / Національний Києво-Печерський історико-культурний заповідник. К., 2016. С. 43-44.
3. Кизенко В., Савченко М. Реалізація інноваційної моделі розвитку культурно-мовних та морально-громадянських цінностей учнів у контексті дослідно-експериментальної роботи. Український педагогічний журнал. 2019. №3. С.72–84.
4. Караманов О.В. Музей – школа – університет. Освіта та педагогічна наука. 2013. № 4 (159). С. 44 –49.
5. Мінакова Н. Шкільний музей: виховання історією. Шкільний світ. 2013. №3. С. 7–8.
6. Музей — платформа суспільного діалогу: Матеріали Міжнар. наук.-практ. конференції до 125 річниці Львівського історичного музею, Львів, 5 жовт. 2018 р. / Львівський історичний музей. Львів: Вид-во «Коло», 2018. 400 с.
7. Савченко М.П. Креатив музейної педагогіки для розвитку культурно-мовних цінностей особистості. Науково-методичний вісник Ніжинського обласного педагогічного ліцею Чернігівської обласної ради: науково-методичний збірник. 2020. Вип. №1(17). Ніжин: ПП Лисенко, 2020. С.75–79.
8. Савченко М. Музейна педагогіка як засіб розвитку культурно-мовних цінностей, комунікативної компетентності та громадської активності учнів. Формування громадянської культури в Новій українській школі: традиційні та інноваційні практики: збірник матеріалів конференції. Суми: РВВ СОШПО, 2020. С.213–219
9. Савченко М. Науково-теоретичні підходи до розвитку культурно-мовних цінностей учнів у контексті дослідно-експериментальної роботи в гімназії. Дидактика: теорія і практика: зб. наук. праць. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. С.160–171.
10. Удовиченко І. В. Музейна педагогіка: теорія і практика: науково-методичний посібник. Київ: Логос, Національний музей історії України, 2017. 72 с.

VIII. Доповнення та зміни, внесені до робочої програми на 20__-20__ н.р.